सुप्रलातम् સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ 079-23226251 હાઇકુ

સલામી સવારની..

पंચાયત स्तरना संसहमां यूंटाઇ જાય છે!! ભાષા અને ચર્ચાનું સ્તર તેથી ચૂંથાઇ જાય છે!! युडार्घ षाय छे वाह-विवाहे विडासनी वात -છવાઈ જાય ગુંડા, બંધારણ ચવાઈ જાય છે...

શ્વાસ તો ઠીક! हवे तो भसे, सहीं -હાથીઓ પણ...

લ્યો! ગાજ-વીજ... શિયાળો કે ઉનાળો -સંસદે પણ...

ચિંતન

સંસાર તાપ દગ્ધાનાં ત્રચો વિશ્રાંતિ હેતવઃ ા અપત્યં ચ કલત્રં ચ સત્તા સંગતિ રેવ ચ ॥ 'ચાણક્ય નીતિ'નો શ્લોક છે :

'આ સંસારમાં લોકોને અનેક આધિ-વ્યાધિ ઉપાધિ છે. સંસારીજનો દુઃખી જ હોય છે પરંતુ એમાં એમને ત્રણ બાબત પ્રાપ્ત હોય તો શાંતિ મળે છે (૧) સારાં આજ્ઞાંકિત સંસ્કારી સંતાન (૨) પતિવ્રતા વિનયી પત્ની (૩) સંત-સજ્જન લોકો સાથે સત્સંગ.'

સારાં સંસ્કારી સંતાન માતા-પિતા વડિલોની આંતરડી ઠારે છે ગમે તેવા દુઃખમાં આવાં આજ્ઞાકારી અને સેવાભાવી સંતાન શાતા આપે છે.

મુશ્કેલી કે આપત્તિના સમયમાં પતિના જ દોષ ભૂલો દર્શાવી તેને વધારે દુઃખ આપનારી સ્ત્રી કરતાં દુઃખના સમયે સાથ આપી, વિનય અને પ્રેમથી સેવા કરનારી સ્ત્રી દુઃખમાં શાતા આપે છે.

સજ્જન-સત્સંગ-સારા મિત્રોનો સાથ દુઃખમાં સાચું આશ્વાસન-સધિયારો આપે છે. સત્સંગથી સાચું જ્ઞાન મળે છે. દુઃખમાં શાંતા મળે છે.

સુવિચાર

- અપને શબ્દોં મેં તાકત ડાલ, આવાઝ મેં નહીં, ક્યું કિ...
- ફૂલ બારિશ સે ખિલતે હૈ, તુફાન સે નહીં **એસ.એમ.એસ.**
- ધર્મનું આચરણ ભય કે લોભ દ્વારા થાય તો તેનું ફળ મળતું નથી, શરણાગતિનો ભાવ જ મુક્તિ અપાવે - અખંડ આનંદ
- માણસને મહાન બનાવનાર ગુણોની આકાંક્ષા હોવી જોઈએ તો જ પ્રગતિ શક્ય બને એસ. ભ**ટાચાર્ચ**
- મારા સદ્ગુણો મારી સાથે કદી બીમાર પડતા નથી,
- અને તે મારી સાથે કબરમાં દફનાશે પણ નહીં ટી.એસ. ઇલીચટ
- ડહાપણની અત્યંત સ્પષ્ટ સંજ્ઞા સતત ખુશ મિજાજ છે મોન્તેઇન
- આત્મવિશ્વાસ એ વીરતાનો અર્ક છે **પૂજ્ય મોટા**
- <mark>આજનું ઔષધ :</mark> શિંગોડા ગર્ભપાત અટકાવે છે અને ગર્ભ તથા માતાને ઉત્તમ પોષણ આપે છે

(संકલन : દીપક વી. आસरा)

બોધકથા

સરકારમાં ગ્રાંટ ફાળવણીના ખાસ ભાગના નિશ્ચિત ચોકઠાં હોય - કોઈ ખાતાં 'હેટ'માં વધારે ગ્રાંટની જરુર હોય - કોઈ હેડમાં કંઈ જ વપરાઈ ન હોય - પણ જરુર પ્રમાણે વધારાની ગ્રાંટનો ઉપયોગ ન થાય. સાંસદોની કરોડોની ગ્રાંટ આમ જ વાપર્યા વિના પાછી જાય છે! વ્યવહારુ કોઈ થતું નથી.

વિદેશી લાઈબ્રેરીમાં ઓડિયો-વીડિયોની પણ સવલત હોય કોઈને પોતાની જરૂરિયાત પ્રમાણે 'રેકોર્ડીંગ' કરવું હોય તો કોરી (બ્લેંક) કેસેટ પણ લાઈબ્રેરીયન આપે.

યુવક લાઈબ્રેરીયન પાસે ગયો. મન ફ્રેંચ ભાષાના રેકોર્ડીંગ માટે એક કોરી કેસેટ આપો! પેલાએ કબાટ જોયું. કહ્યું, ફ્રેંચ માટેની કોરી કેસેટનો જથ્થો ખલાસ થઈ ગયો છે... યુવક કહે - પણ અહીં તો ઘણી બધી કોરી કેસેટ દેખાય છે ને!

લાઈબ્રેરીયન કહે - એ અંગ્રેજી અને જર્મન વિભાગ માટે ફાળવેલી છે એનો ઉપયોગ ઓછો છે. યુવતે સ્મિત સાથે કહ્યું તો સારું - મને જર્મન-ભાષા માટે એક કોરી કેસેટ આપો! લાઈબ્રેરીયન કહે - રજીસ્ટરમાં નોંધ કરવી પડશે...!!

જાગૃતિનું કલ્યાણપર્વ ાં મહાશા<u>ન</u>િકા

કામ આવ્યું. શિવજી ભોળા એટલે બધાથી જબરા હોવા છતાં સહેલાઈથી છેતરાઈ જાય.

સમાજનું પુનિત પર્વ છે. દેવાધિદેવ કહેવાયા. શિવ દેવ અને દાનવ નિવારણ માટે તપ કરવું પડ્યું. શિવ આખી રાત અજાણતાં જ ઝાડ

ગાંઘી મગર ક્ષમાચાર

મહાદેવ છે તો અજન્મા, એમને ન બેઉના આરાધ્ય છે. બેઉ એમની પ્રસન્ન થયા અને ચંદ્રને પોતાના નીચેના ગુપ્ત શિવલિંગ પર બીલીપત્રો શિવલિંગને બાથ ભરીને જીવન હોય જન્મ કે મરણનાં બંધન, પરંતુ ભલમનસાઈનો ભરપૂર દુરપયોગ મસ્તક પર ધારણ કર્યો. ભગીરથે ત્રિદેવ વચ્ચે જવાબદારીની વહેંચણી કરતા રહ્યા છે. પરંતુ આશુતોષ એના પૂર્વજ સગરના સો પુત્રોને થઈ એમાં એમના ભાગે સંહારનું શિવ તો ઉદારચેતા, ભોળા અવગતિમાંથી ઉદ્ઘારવા તપ કરી

તંત્રીસ્થાનેથી...

સમુદ્રમંથન વખતે અમૃત પહેલાં ભંડારી. કૈલાશમાં વસતા હોવા સ્વર્ગની સરિતા ધરતી પર ઉતારી હળાહળ વિષ નીકળ્યું તે કોણ છતાં પાવન ભારત ભૂમિમાં બાર ત્યારે એનો ધોધ ઝીલવા શિવજીએ

પીએ? મૃત્યુના દેવ મહાદેવ ઠેકાણે સ્વયંભુલિંગ સ્વરુપે પ્રગટી જ જટા ખુલ્લી કરી દીધી. આમ મહારાત્રી અને શિવરાત્રીનું સરખું સિવાય બીજા કોઈનું ગજું હતું? ભક્તો પર કૃપા વૃષ્ટિ કરતા રહ્યા શિવ એમના નામ મુજબ સર્વનું મહાત્મય છે. કાલ રાત્રી એટલે ભગવાન આપણે સદાશિવને પ્રાર્થના એમણે સામે ચાલીને વિષ કટોરો છે. એ પૈકીનું સૌથી પહેલું સદાકાળ કલ્યાણ કરતા રહ્યા છે, તે કાળી ચૌદશ, મહારાત્રી એટલે કરીએ કે બધું હેમખેમ રાખે -મોઢે માંડ્યો અને કાતિલ વિષ પણ જયોતિર્લિંગ તે આપણું સોમનાથ. પણ પો તે કષ્ટ વેઠીને. મહા જન્માષ્ટમી - કૃષ્ણ જન્મોત્સવ. અલબત્ત, એ માટે આપણે જાતે પણ એમની આમન્યા પાળવા માગતું એની પાછળ બહુ લાંબી દંતકથા શિવરાત્રીની ઉજવણી સાથે પરંતુ એ જ શિવરાત્રીએ ટંકારાના જાગતા રહીએ તે જરુરી છે. સૌને

મહાશિવરાત્રી એ ભારતીય ગળામાં. એથી એ નીલકંઠ પ્રજાપતિએ આપેલ શાપના પરિવર્તનની માંગલ્યગાથા છે. પ્રસન્ન થઈ ગયા. શિકાર હાથવગો

હતી! શિવલિંગ પર ઉંદરડા ફરતા જોઈ મૂળશંકર નામના એ કિશોરને થયું કે ઈશ્વર તો ઘટ ઘટમાં વ્યાપ્ત હોય. અને આપણને મળ્યા એક મહર્ષિ - દયાનંદ સરસ્વતી. સોમનાથ પર આક્રમણ થયું ત્યારે તોડી તોડીને ફેંકતો રહ્યો એથી શિવ બચાવવા માગતા ભૂદેવોનાં માથાં વધેરાઈ ગયાં હતાં. એટલે શ્રદ્ધાના હતો પણ હરણીએ એનાં બાળુડાંને સીમાડા ઓ ળંગી ધાર્મિક ધવરાવીને પાછા આવવાનું વચન અંધશ્રદ્ધાના અંધારપછોડા ઓઢવા આપ્યું એ વ્યાધે માની લીધું. હરણી એ તો નરી મૂર્ખતા છે. શિવરાત્રીની સમયસર પાછી આવી પણ ગઈ. પૂર્વ સંધ્યાએ જ ગુજરાતમાં આમ સ્વયંભૂ પ્રવની ઉજવણી થઈ 🛮 ત્રાસવાદીઓ ઘૂસ્યા હોવાનો સંદેશ ગઈ. આપણા શાસ્ત્રોમાં કાલ રાત્રી, આંતરાયો છે. શાળાનાં બાળકોની બોર્ડ-પરીક્ષાઓ શરુ થઈ રહી છે. હોય એમ ઠર્યું જઈને એમના છે. ચંદ્રને એના શ્વશુર દક્ષ સંકળાયેલી કથા વ્યાધના હૃદય એક કિશોરમાં કેવી પ્રેરણા મૂકી શિવરાત્રીની શુભકામનાઓ...

रेवन्य

ગુજરાત રાજયમાં તમામ રેકર્ડ ઈ-રેકર્ડ કરવાના ગુજરાત સરકારના અભિગમને અન્ય રાજયોએ અનુસર્યું છે, બિરદાવ્યું છે તેવા સંજોગોમાં ઓનસ્ટ્રીન રેકર્ડ આંગળીના સ્પર્શે અરજદાર કે મિલ્કત ધારક પોતાના ધરે બેઠા રેકર્ડ મેળવી શકે તેવી ઈ-ધારા અંર્તગત યોજના દરેક રાજયમાં અમલમાં છે ત્યારે ગુજરાત રાજયના પાટનગરમાં જ ઈ-ધારા રેવન્યુ રેકર્ડમાં ઓપરેટરો દ્વારા મનસ્વી રીતે હક્ક કમીની નોંધ, વહેંચણીની નોંધને ફેરફાર નોંધમાં અને વહેંચણીની ફેરફાર નોંધ હોય ત્યારે હક્ક કમીની નોંધમાં એન્ટ્રી પાડી દેતા હોવાની બુમો અરજદારો દ્વારા ઉઠવા પામી છે તેમજ ગામના નમુના નં. ૬ માં ફેરફાર નોંધમાં મોટાપાયા ઉપર ગેરરીતી આચરી ભ્રષ્ટાચાર ખુલ્લેઆમ કરી ઓપરેટરો દ્વારા દાદાગીરી કરી અરજદારોને ધક્ક ખવડાવી યેનકેન પ્રકારે નોંધો પાડવામાં ગરબડ કરી અરજદારને પરેશાન કરી રેકર્ડમાં ગેરરીતી આચરવાના કિસ્સા પ્રકાશમાં આવ્યા છે.

ઓપરેટરોની ગેરસમજ કે તાલીમના અભાવે કે ઉપરી અધિકારીની બેદરકારીના કારણે તેમજ સીધી ભરતી અથવા એજન્ટ દ્વારા મુકવામાં આવતા કર્મચારીઓને ટેકનિકલ નોલેજના અભાવે કયારેક અરજદારોને મુશ્કેલી ઉભી થાય છે. એપ્લીકેશનમાં એરર આવે તો સ્ટેટ મોનીટરીંગ સેલમાં પત્ર વ્યવહાર કરવાની ફરજ પડે છે જેના કારણે સમયનો વ્યય થાય છે.

તાજેતરમાં મહેસુલ વિભાગ દ્વારા તમામ જીલ્લાના કલેકટરશ્રીઓને પરિપત્ર કરી ફેરફાર નોંધની એન્ટ્રી વખતે કાળજી રાખવા માટે તાકીદ કરવામાં આવી છે. આવી ભૂલો ટેકનિકલની જગ્યાએ માનવ સર્જીત હોવાની પણ આશંકા નકારી શકાતી નથી પરિણામે મહેસુલ વિભાગને મળતી ફરીયાદના અનુસંધાને ફેરફાર નોંધમાં થતી ભૂલો ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપી અરજદારને સહન ના કરવું પડે તેવી તાકીદ તાત્કાલીક આપવામાં આવી છે.

રાજયના તમામ જીલ્લાઓમાં ઓનલાઈન ઈ-ધારા અંર્તગત ગામ નમુના નં.૬ ના ફેરફાર પત્રકમાં નોંધો દાખલ કરવાની પ્રથા હાલમાં કાર્યરત છે. ઈ-ધારા અંર્તગત વિવિધ ૪૩ પ્રકારની ગામ નમુના નં.૬ માં ફેરફાર નોંધો દાખલ કરવા ટેડા એન્ટ્રી ઓપરેટરોની ગેરસમજ અથવા તો તાલીમના અભાવે અરજદારને સહન કરવું પડે છે. હક્ક કમીની નોંધોમાં ફેરફાર વખતે વહેંચણીનો પ્રકાર પસંદગી કરવામાં અનુભવના અભાવે ઓપરેટરો નિર્ણય ના લઈ શકતા તથા સમયસર અધિકારીનું માર્ગદર્શન ના મળતા પણ આવી ભૂલો

કાયદો

अने 51नून

अधिन त्रिपेही

એક વખત ખોટી એન્ટ્રી પાડી દેવામાં આવતા તેને દૂર કે રદ કરવા માટે રીમુવ કરવા માટે ગાંધીનગર ખાતે આવેલા સ્ટેટ મોનીટરીંગ સેલને પત્ર વ્યવહાર કરવો પડે છે. જેના કારણે ખેડૂતો અને ખાતેદારોની કામગીરી કરવામાં વિલંબ થાય છે. સમય અને નાણાનો વ્યય થાય છે તેથી મહેસુલ વિભાગે પરિપત્ર બહાર પાડી રાજયના કલેકટરશ્રીઓને સૂચના આપી છે. જયારે એક ખેડૂત ખાતેદાર પૈકી વધારે ખાતેદારો પોતાનો હક્ક જતો કરે અથવા કમી

> કરે ત્યારે ફેરફાર નોંધનો પ્રકાર પસંદ કરવાનો હોય છે જયારે ખાતેદારો પૈકી કોઈ એક કે વધારે ખાતેદારો આખા ખાતાના બદલે અમુક સર્વે નંબરમાંથી જ પોતાનો હક્ક કમી કરવાની અરજ કરે ત્યારે વહેંચણી ફેરફાર નોંધનો પ્રકાર પસંદ કરવાનો રહે છે.

> આ માટે ફેરફાર નોંધનો પ્રકાર નક્કી કરવામાં થતી ભૂલ, ગેરસમજને દૂર કરવા માટે ઓપરેટરોને જરૂરી માર્ગદર્શન પૂરૂં પાડવા અથવા તાલીમ આપવા જણાવેલ છે જેથી અરજદારને બિન જરૂરી સહન ના કરવું પડે.

> > જયારે દસ્તાવેજની નોંધમાં અન્ય કોઈ વ્યકિતની

એન્ટ્રી કરવામાં આવે ત્યારે મોજણી ભવનથી જે તે વ્યક્તિને નોટીસ કાઢી આ એન્ટ્રી સામે વાંધો હોય તો તેનો ખુલાસો કરવા ૩૦ દિવસની

મુદ્દત આપવામાં આવે છે, નોટીસ મોકલતા તેની ઉપર ટીકીટ લગાડવામાં આવે છે છેલ્લા દોઢ માસથી આવી નોટીસો ઉપર ટીકીટ લગાડવામાં આવતી ના હોવાથી દસ્તાવેજો પેન્ડીંગ હોવાનું ધ્યાનમાં આવેલ છે.

અરજદારો જાતે આવી નોટીસ ઉપર ટીકીટ લગાવવાનું જણાવે છે સમંતી આપે છે તેમ છતાં અરજદારો પાસેથી ટીકીટ લેવામાં આવતી નથી અને કચેરી દ્વારા લગાડવામાં આવતી નથી જેથી અરજદારની નોંધો પ્રમાણીત થતી નથી તેથી પણ પેન્ડીંગ દસ્તાવેજોની નોંધોનો ભરાવો ઈ-ધારા મામલતદારમાં થવા પામેલ છે.

અનુસંધાન પાના નં. ७ પર

કાશ્મીર लूते કોકડું ગુંચલ્યું सजवजेवा गुरुवा અફઝલ

દેશમાં દેશભક્તિ, રાષ્ટ્રદ્રોહ અને અફઝલ ગુરૂને ફાંસીને મુદ્દે ભારે ઉકળાટ હોય, ઉત્તેજના વ્યાપેલી હોય, ઉસકી કમીઝ મેરી કમીઝ સે જ્યાદા સફેદ ક્યોંની ચડસાચડસી હોય, રાજકીય પક્ષોને દેશદ્રોહી તત્ત્વો સાથે જોડવાની કવાયતો ચાલતી હોય ત્યારે સાચી વાત કહેવામાંય જોખમ અનુભવાય એ સ્વાભાવિક છે. બંધારણીય લોકશાહીના જતનનો આગ્રહ રાખવામાં કે અદાલતોને નિર્ણય કરવાની મોકળાશ બક્ષવાનો આગ્રહ રાખવા જતાં આ બાજુ કે તે બાજુના મળતિયા ગણાઈ જવાની આશંકા રહે છે. ભારત વિરોધી અને દેશદ્રોહી, રાષ્ટ્રદ્રોહી કૃત્યો આચવાના આરોપીઓ સાથે ટોળાનાં અવાજમાં ગુનાખોર અને દેશદ્રોહી જેવો વ્યવહાર થતો અનુભવાય છે. આરોપીને અદાલતો સજા કરે કે દોષિત ઠરાવે એ પહેલાં એમની સામે ચલાવાયેલા મીડિયા-ટ્રાયલ કે પબ્લિક ટ્રાયલમાં એમને ગુનેગાર અને દેશદ્રોહી જાહેર કરી દેવાનો ઉકળાટ વાતાવરણમાં હોય છે. આવા સમયે સૌથી વધુ ભોગ સચ્ચાઈનો અને ન્યાયી લોકશાહીનો લેવાય એ સ્વાભાવિક છે.

વડાં પ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધીની ઈમર્જન્સીનાં કાળાં કરતૂતો અને વિરોધી અવાજને કચડવાના દુષ્ટ પ્રયાસોનાં દુષ્પરિણામ ભોગવી ચુકેલી કોંગ્રેસ ફિનિક્સ પક્ષીની જેમ રાખમાંથી ફરી ઊભી થઈને સત્તામાં આવતી રહી છે. સત્તામાં આવ્યા પછી ઈમર્જન્સી માટે પસ્તાવો વ્યક્ત કરતી રહ્યા છતાં એનાં ભ્રષ્ટ અને પ્રજાવિરોધી કૃત્યોના પ્રતાપે પરાજિત પણ થઈ છે. મોટી આશા-આકાંક્ષા સાથે દેશમાં ભારતીય જનતા પક્ષની નરેન્દ્ર મોદી સરકાર સ્થપાઈ છે. વક્રદેષ્ટાઓ અને વિપક્ષીઓ એમને સતત યાદ

દેવડાવે છે કે તમે તો માત્ર ૩૧ ટકા મત મેળવીને સત્તામાં આવ્યા છો. ૬૯ 🥊 ટકા મતદારોએ તમારી વિરુદ્ધ મત આપ્યો છે. આમ છતાં, જો જીતા વોહી સિકંદર. વળી ભાજપ એકલા હાથે 🥊 ભવ્ય બહુમતી બેઠકો જીતીને લોકસભે આવ્યા પછી પણ મિત્રપક્ષો સાથે શાસન કરે છે.ભવ્ય બહુમતી સાથે ભાજપના વડપણવાળા નેશનલ 🅊 ડેમોક્રેટિક એલાયન્સ (એનડીએ)ની સરકાર દેશનું શાસન સંભાળતી હોય ત્યારે અમુક વર્ગ એનાથી અસંતુષ્ટ રહેવો સ્વાભાવિક છે. નવા સત્તાધીશો 🎴 શાસનની નવી તરાહથી આગળ વધતા હોય એ કેટલાકને કઠે પણ ખરું. જોકે દિલ્હી અને બિહાર

ભારતીય સંસદ પરના હુમલાના દોષિતને ફાંસીએ ચડાવાયાનો વિરોધ કરનાર મુફ્તી સાથે સત્તાનાં સહશયન કરનાર ભાજપની જેએનયુકાંડમાં ભૂમિકાએ વિવાદને વધુ વણસાવ્યો વડાં પ્રધાન ઈન્દિરા ગાંધીની ઈમર્જન્સીનાં કાળાં કરતૂતો અને

અતિતની આજ

ડો. હિર દેસાઈ

વિરોધી અવાજને કચડવાના દુષ્ટ પ્રયાસોનાં દુષ્પરિણામ ભોગવી ચુકેલી કોંગ્રેસ ફિનિક્સ પક્ષીની જેમ રાખમાંથી ફરી ઊભી થઈને સત્તામાં આવતી રહી છે

પીડીપી-ભાજપના શાસન દરમિયાન વારંવાર જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ભારતવિરોધી નારા અને ઈસ્લામિક સ્ટેટના કાળા ઝંડા ફરકાવાતા રહ્યા અને અફઝલ ગુરુ તેમજ મકબૂલ બટને શહીદ લેખાવતા 'આઝાદી'ના નારા લાગતા રહ્યા

રાજનેતાઓની અપરિપક્વતા અને ટૂંકા ગાળાના સ્વાર્થનાં રાજકારણ દેશને ઉલમાંથી ચૂલમાં પડવાના સંજોગો સર્જે છે : જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં નેશનલ કોન્ફરન્સની નેતાગીરીને ઓટોનોમી (સ્વાયત્તતા)નો મુદ્દો ફરી ઊઠાવવા માટેની મોકળાશ સર્જી છે

વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ભાજપના વડપણવાળા એનડીએની કારમી શિકસ્ત અને પંચાયતી રાજ્યની દેશભરની ચૂંટણીઓમાં શિકસ્ત, તેમાંય સવિશેષ ગુજરાતમાં ૩૩ જિલ્લા પંચાયતોમાંથી ૨૩ જિલ્લા પંચાયતો કોંગ્રેસ કબજે કરે ત્યારે ભાજપની નેતાગીરી માટે ચિંતા કરવાનો સમય આવી પહોંચ્યાનું જરૂર અનુભવાય છે.

ઓછામાં પૂરું, હૈદરાબાદ યુનિવર્સિટીના દલિત યુવકની આત્મહત્યા અને જવાહરલાલ નેહરુ યુનિવર્સિટી (જેએનયુ)ના ઘટનાક્રમે ભારે અજંપો પેદા કર્યો છે. ભારતીય સંસદ પર ૧૩ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૧ના રોજ આતંકવાદી હુમલા સંબંધે પૂરતી કાનૂની કાર્યવાહી અને ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પછી રાષ્ટ્રપતિ પ્રણવ મુકરજીએ હુમલામાં દોષિત સાબિત થયેલા અને દેહાંત દંડની સજા પામનાર કાશ્મીરી યુવક અફઝલ ગુરુની દયા અરજી ફગાવી પછી કોંગ્રેસના વડપણવાળી

યુનાઇટેડ પ્રોગ્રેસિવ એલાયન્સ (યુપીએ)ની ડો.મનમોહન સિંહ સરકારે ૯ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧ ૩ના રોજ ફાંસી આપી હતી. અફઝલને ફાંસી તિહાડ જેલ - દિલ્હીમાં અપાઈ અને તેના પરિવારજનોને એને ફાંસી અપાયા પહેલાં મળવા દેવાયાં નહોતાં અને એની લાશને પણ તિહાડ જેલમાં જ દફન કરી દેવામાં આવી હતી. આ મુદ્દે કાશ્મીરી પ્રજા અને ખાસ કરીને મુસ્લિમ બહુલ ખીણ પ્રદેશની પ્રજામાં ભારે રોષ જોવા મળતો રહ્યો છે.

છેલ્લા દસ મહિના ભારતીય જનતા પક્ષ સાથે જમ્મુ-કાશ્મીરમાં જોડાણ કરીને સરકાર ચલાવતી રહેલી પીપલ્સ ડેમોક્રીટેક પાટી (પીડીપી) તથા પીપલ્સ કોન્ફરન્સ (પીસી)ની નેતાગીરી છેક ૨૦૧૩થી જ અફઝલ ગુરૂને ફાંસી અપાવવા માટે કોંગ્રેસ-મિત્ર રહેલી નેશનલ કોન્ફરન્સ (એનસી)ના એ વેળાના મુખ્ય પ્રધાન ઓમર અબદુલ્લાને દોષિત ઠરાવતી

રહી છે. પીડીપીની નેતાગીરી અફઝલ ગુરુને ફાંસી ખોટી રીતે અપાઈ અને અદાલતી કાર્યવાહી યોગ્ય રીતે થઈ નહીં હોવાની ભૂમિકા સંસદ અને ધારાસભામાં પણ લેતી રહી છે. દેશના દુશ્મન માટે આવી ભૂમિકા ધરાવનાર પક્ષ સાથે ભાજપની નેતાગીરીએ જમ્મુ-કાશ્મીરમાં જોડાણ કર્યું એટલું જ નહીં, ભાગલાવાદી અને દેશને તોડવા ઈચ્છુક તત્ત્વો સાથે સહાનુભૂતિ ધરાવનાર પીડીપીના નેતા મુફ્તી મહંમદ સઈદને ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા પ્રા.હરિ ઓમ સહિતનાના ખુલ્લા વિરોધ છતાં મુખ્ય પ્રધાન બનાવાયા એ કરુણાંતિકા લેખવી રહી. ભાજપની નેતાગીરીએ જમ્મુ-કાશ્મીરમાં પક્ષની બાંધણી કરનાર પ્રા. હરિ ઓમને પક્ષમાંથી તગેડી મૂક્યા એ પછીયે જમ્મુ-કાશ્મીરમાં પક્ષના હિત માટે સ્પષ્ટ ભૂમિકા લેતા રહ્યા છે. દરમિયાન મુફ્તીનું નિધન થયા પછી ઘણા લાંબા સમય સુધી ભાજપ સાથે મળીને સરકાર રચવી કે નહીં એની કશ્મકશ અનુભવતાં મુફ્તીનાં

સાંસદ-પુત્રી મહેબૂબા મુફ્તી તો પોતાના પિતા કરતાં પણ વધુ આક્રમક રીતે 'અફઝલ ગુરુની ખોટી રીતે હત્યા કરાયાનું' માનતાં રહ્યાં છે એટલું જ નહીં, એ મુદ્દે જમ્મુ-કાશ્મીરની વિધાનસભાના ઠરાવનાં સમર્થક પણ રહ્યાં છે. આ મહેબૂબા મુફ્તી આગામી દિવસોમાં પીડીપી-ભાજપની સરકારનાં મુખ્ય પ્રધાન બને એ માટે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના નિષ્ઠાવંત એવા ભાજપના રાષ્ટ્રીય મહામંત્રી અને રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ(આરએસએસ)ના વરિષ્ઠ પ્રચારક રામ માધવ રુસણે બેઠેલાં મહેબૂબાને મનાવવામાં રમમાણ છે.

બરાબર આ જ સમયગાળામાં દિલ્હીની વિશ્વપ્રસિદ્ધ યુનિવર્સિટીમાં અફઝલ ગુરુના મુદ્દે કાર્યક્રમ યોજવાના રાષ્ટ્રવિરોધી કાર્યક્રમના આયોજનનો ઉહાપોહ મચે છે. વિદ્યાર્થીઓ સામે રાષ્ટ્રદ્રોહના ખટલા ભરાય છે. ચારેકોર એમની તરફેણ અને વિરુદ્ધમાં અવાજ ઊઠે છે. ત્રણ

અનુસંધાન પાના નં. ७ પર

નિષ્ટાપૂર્વક આપણા શિરે આવેલી જવાબદારીઓનું વહન કર્યા કરીએ જીવનામાંથી મુક્તા બનીને શિવપંથે પ્રયાણ કરવા યોગ્ય બની શકીશું

૩% ત્ર્યંબકં યજામદે સુગંધિમ્ પુષ્ટિવર્ધનમ્ ઉर्वाइडम् छ व जंधनात् भृत्यो भुक्षीय भा अभृतात.

એટલે કે, હે પરમાત્મા કે ત્રિલોચન, અમે તમને ભજીએ છીએ. અમરત્વ માટે, જીવન સુવાસિત કરનાર અને પોષણ કરનાર તમે અમને પાકેલું ચીભડું ખરે તેમ મૃત્યુના બંધનથી મુક્ત કરો. જીવ અને શિવ એ બંનેનું એકાકાર થઈ જવું એટલે આ જન્મજન્માંતરના બંધનમાંથી મુક્ત થઈને અમરત્વને પામવું. અત્યારે બોર્ડની પરીક્ષાઓ તેમ જ અન્ય શાળા-કૉલેજોમાં ચાલતી પરીક્ષાના કારણે ચારે તરફ Well wishers અને Philosophers નો મેળાવડો જામ્યો હોય તેવો માહોલ જોવા મળે છે. અલબત્ત, શુભકામનાઓ આપવી કે સલાહ આપવી એ કોઈ ખરાબ બાબત નથી પણ જેને પરીક્ષા આપવાની છે એના મનમાં આ વાતો કેટલે સુધી અસર કરે છે તે તો વિદ્યાર્થી પોતે જ જાણે! આજે શિવરાત્રીનું પાવન પર્વ છે માટે મહામૃત્યુંજય જાપનો સરળ ભાવાનુવાદ ઉપરોક્ત પંક્તિઓમાં દર્શાવ્યો પરંતુ, આમ જોવા જઈએ તો કોઈ પણ ધર્મ કે ધર્મગ્રંથો કે ધર્મગુરુઓ એ તમામનો અર્ક મુખ્યત્વે એકસમાન જ હોય છે. આપણા તમામ ધર્મગ્રંથો અનુસાર સાક્ષાત્ ઈશ્વરને, જીસસને કે અલ્લાહને અનેક કપરી

પરીક્ષાઓમાંથી પાર થવું પડચું જ છે ઘણીવાર આપણને આશ્ચર્ય પણ થાય કે આટલું બધું કષ્ટ જો ખુદ ઈશ્વર વેઠવું પડ્યું હોય તો આપણા જેવા પામર મનુષ્યની તો શું વિસાત?

બોર્ડની પરીક્ષાઓ જીવનમાં કારકિર્દી ઘડતર માટે અત્યંત પાયાની પરીક્ષાઓ ગણાય તે બાબત નકારી શકાય તેમ નથી. માટે, તેના માટે શુભેચ્છાઓ મળે તે બાબત આવકાર્ય છે. પણ સમય સાથે તાલ મિલાવનારા આપણે વર્ષો જૂની ઘરે-ઘરે ફરીને 'Good luck'કહેવાની પરંપરાનો ચીલો કયાં સુધી ચલાવતાં રહીશું? SMS કે મોબાઈલ ફોન દ્વારા પણ શુભેચ્છાઓ પાઠવી જ શકાય અને તેમાં સમય પણ બચાવી શકાય. બાળકોને ભારેભરખમ સલાહ આપતાં પહેલાં એકવાર શાંતચિત્તે બેસીને આપણે બોર્ડમા કેટલા માર્ક્સ મેળવ્યા અને આપણા જીવનમાં તેનું શું યોગદાન રહ્યું તે યાદ કરીએ. દરેક બાળક કોઈને કોઈ રીતે વિશિષ્ટ કે આગવું વ્યક્તિત્વ ધરાવતું જ હોય છે. રામ-સીતા, શંકર-પાર્વતી, ગોડ કે અલ્લાહ આ તમામે આપેલી જીવનની પરીક્ષાઓના પ્રમાણમાં આ પરીક્ષાઓ તો કોઈ વિસાતમાં જ નથી. તેમ છતાં પરીક્ષા આપનાર વિદ્યાર્થીને પૂછો તો જણાશે કે એના મનમાં આ નાનકડી એવી પરીક્ષાનું કેટલું મસમોટું pressure હોય છે.

ખરેખર તો ભણતરનો હેતુ છે જ્ઞાન મેળવવું અને બૌદ્ધિક રીતે વિકસીત બનવું. પરંતુ, માર્ક્સ મેકીંગના આ યુગમાં શિક્ષણ એ એક સૌથી વધુ profit making business બની ગયું છે. બધાને પોતાના બાળકોને ડૉકટર, એન્જિનિયર બનાવવું છે. બોર્ડની પરીક્ષા કરતાં જીવનની પરીક્ષાઓ કેટલી અઘરી હોય છે તેની વિદ્યાર્થીને કયાં જાણ જ હોય છે? પરીક્ષાના સેન્ટરની બહાર મા-બાપને જોઈને બાળકની નહિ પરંતુ, મા-બાપની પરીક્ષા હોય તેવું વર્તાય છે. ખરી પરીક્ષા શું છે એના એકાદ-બે ઉદાહરણ આપું તો, દસમા ધોરણની બોર્ડની પરીક્ષાનું પહેલું પેપર આપવા આપનાર એક વિદ્યાર્થીનીના બા-દાદાને અચાનક તબિયત બગડતાં ICU માં એડમીટ કરવા પડે અને બાળકને એકલા પરીક્ષા આપવા આવવું પડે ત્યારે તેના મનમાં ચાલતું વિચારોનું દ્વંદ્વયુદ્ધ એ છે ખરી પરીક્ષા ! અન્ય એક વિદ્યાર્થીના પિતા તેમની પોતાની બોર્ડની પરીક્ષા સમયે સાઈકલ પર એકલા આવવું અને પરીક્ષા પૂરી થતાં જાણ થવી કે સાઈકલ ચોરાઈ ગઈ છે ત્યારે

એક બાળક તરીકે અને વિદ્યાર્થી તરીકે આ પરિસ્થિતિનો સામનો કર્યો તે જ ખરી પરીક્ષા ! આવા તો અનેક બનાવો, પ્રસંગો અને ઘટનાઓ આપણી આસપાસ ઘટતી હોય છે કે જે આપણને નવા નવા અનુભવો અને શિક્ષા આપી જાય છે.

દરેક વ્યક્તિના જીવનમાં નાની-મોટી તકલીફો સતત ચાલતી રહેતી હોય છે. તેમાંથી કઈ રીતે

બહાર આવવું અને કઈ રીતે તેની સામે લડવું એ વ્યક્તિને કોઈ શાળા, શિક્ષકો કે વડીલો શીખવતા નથી અને તેમ છતાં તેમાંથી બહાર આવવાના પ્રયત્નો વ્યક્તિ પોત-પોતાની રીતે કરતો જ રહે છે. કયારેક તે સફળ બને

છે તો કયારેક નિષ્ફળ આવનારી પરીક્ષાઓનો ક્રમ તો નિરંતર ચાલ્યા જ કરે છે. દરેકને માટે પોતાની સમસ્યા કે પોતાની તકલીફ અન્ય કરતાં વધુ તીવ્ર જ દેખાય છે. પણ

પડતા-આખડતા કે લડતા-ઝઝૂમતા આ પ્રવાસના આપણે સૌ સહયાત્રીઓ છીએ. દરેકના જીવનમાં વિવિધ તબક્કે ઉતાર-ચડાવ આવતા જ હોય છે અને જયારે વ્યક્તિને એમ લાગવા લાગે કે હવે તેની સહનશીલતા કે ધૈર્યનો અંત આવી ગયો છે ત્યારે કોઈને કોઈ સ્વરૂપે ઈશ્વરી તાકાત તેની મદદે આવી જ પહોંચે છે. અને હા; જયારે પરિસ્થિતિ, સમય અને સંજોગો એ તમામ પ્રતિકૂળ બનતા જણાય અને કષ્ટોનો મસમોટો પહાડ આપણી પર તૂટી પડે ત્યારે જાણવું કે જીવ અને શિવના એકાકારની ક્ષણ નજીક આવી રહી છે માટે આ તમામ કર્મબંધનોથી મુક્તિ મળવાનો સમય આવી ગયો છે. પરીક્ષાઓ તો આવતી જ રહેશે પણ આપણે પૂર્ણપણે નિષ્ઠાપૂર્વક આપણા શિરે આવેલી જવાબદારીઓનું વહન કર્યા કરીએ તો પરીક્ષારૂપી જીવનમાંથી મુક્ત બનીને શિવપંથે પ્રયાણ કરવા યોગ્ય બની શકીશું.

- nehalgadhavi101@gmail.com